

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2007. évi november hó 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 7.B.429/2006/42. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámít a 2007. május 24. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő.

A másodfokú eljárásban felmerült 7.200 (hétezer-kétszáz) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

I n d o k o l á s

A Baranya Megyei Bíróság 7.B.429/2006/42. számú, 2007. május 24. napján kelt ítéletével a vádlottat 1 rb. emberölés büntette és 2 rb. kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt halmazati büntetésül 17 év börtönre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt beszámította, elrendelte a vádlottal szemben korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés végrehajtását. A vádlott szülői felügyeleti jogát gyermekei vonatkozásában megszüntette. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, és az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségről.

A megyei bíróság ítélete ellen a vádlott és védője az élet elleni cselekmény eltérő minősítése miatt, valamint a kiskorú gyermekek sérelmére elkövetett cselekmény tekintetében felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A védelmi fellebbezések alapján eljárva az ítélőtábla a Be.348.§ (1) bekezdése alapján felülbírált az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást a szükséges mértékben felderítette, a bizonyítékokat beszerezte és értékelte.

A megyei bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az alábbiakkal egészíti ki.

A vádlott magatartása miatt lakókörnyezetében is tartottak tőle. Amikor a sértettet bántalmazta vagy rendkívül hangosan veszekedtek és ezt a magatartását az udvaron is folytatta, a közösség nyugalma megzavaró magatartása miatt a lakók több alkalommal is rendőri intézkedést kértek (nyomozati iratok 361. oldal).

A gyermekek értelmi fejlődése koruktól elmaradt, féltek a vádlottól (igazságügyi pszichológiai szakértői vélemény, nyomozati iratok 561. oldal).

Az így pontosított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

A megyei bíróság a tényállást a vádlott tagadásával szemben a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvek, az orvosszakértői vélemény, a lefoglalt bűnjel, valamint a kihallgatott tanúk vallomása alapján állapította meg.

Az eljárás során az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a vádlott védekezése - mely szerint a feleségének úgy okozott sérülést, hogy a 8 cm pengehosszúságú konyhakést felé dobta - nem fogadható el. E körben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a természettudományos ismereteken alapuló szakértői véleményt. A vádlott által használt kis súlyú, fanyelű konyhakés alkalmatlan arra, hogy azt bármilyen erővel dobva, az emberi testbe 8 cm mélyen, markolatig behatoljon oly módon, hogy közben több csontsérülést is okoz. A sérülést minden kétséget kizáróan csak nagy erejű szúrással lehetett okozni.

Az eljárás során pontosan nem volt tisztázható a cselekmény elkövetésének időpontja. A helyszíni szemle adatai (nyomozati iratok 89. oldal) azt tartalmazzák, hogy a sértett halála 2006. július 23. napján hajnali 4-6 óra között következett be. A vádlott szúrása és a sértett halálának bekövetkezése között csak néhány perc telhetett el, mert a szakértői vélemény szerint ilyen súlyosságú sérülés esetén a halál néhány percen belül bekövetkezik. Ennek a szakértői véleménynek a tükrében helyesen vetette el az elsőfokú bíróság a vádlottnak azt a védekezését, hogy a

sértettel sérülése után még beszélgetett, a sértett mondta, hogy nincs szüksége orvosra, ezt követően együtt aludtak el. Mivel a halál beálltának pontos ideje a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása tekintetében az egyéb bizonyítékokra figyelemmel jelentőséggel nem bír, ezért e körben további bizonyítás lefolytatását nem látta szükségesnek a másodfokú bíróság.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét 2 rb. kiskorú veszélyeztetése bűntettében is. Az irányadó tényállás szerint a rendszeresen ittasan hazatérő vádlott a családjával agresszívan, durván viselkedett. Feleségét éveken át ismétlődően a gyermekek jelenlétében bántalmazta, neki súlyos sérüléseket okozva. A vádlott és családja egyszobás lakásban élt, a sértett nem dolgozott, a gyermekek nem jártak óvodába, bölcsődébe, állandóan otthon voltak. Ezért a bántalmazások a kiskorú gyermekek szeme láttára kellett, hogy történjenek. Ezt a kihallgatott tanúk vallomásai igazolták. Ezáltal, mint a gyermekeivel közös háztartásban élő édesapa, a gyermekei nevelésére, gondozására vonatkozó szülői kötelességét rendszeresen és súlyosan megszegte. A nevelés magatartások sorozata, amelyek részben a kiskorú ismereteinek a gyarapítására szolgálnak, részben pedig példamutatáson, viselkedési mintán keresztül hatnak a gyermek személyiségének a fejlődésére. A nevelési kötelezettség megszegése nem csak fizikai erőszakkal, bántalmazással valósítható meg, hanem verbálisan is, illetve olyan magatartás tanúsításával, amely az általános értékítélet szerint a negatív élmények beépülésével a személyiség torzulását okozhatja. A vádlottnak a tényállásban rögzített magatartása összességében eredményezte a gyermekek erkölcsi, értelmi fejlődésének a veszélyeztetését. Az állandó bírói gyakorlat szerint megvalósítja a kiskorú veszélyeztetésének bűntettét az a szülő, aki házastársát a kiskorú gyermekek szeme láttára rendszeresen és brutálisan bántalmazza (BH. 1974/363. számú határozat, a Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.69/2007/5. számú ítélete).

Ezen túlmenően a kiskorú gyermekek életkörülményei is megalapozzák a kiskorú veszélyeztetésének bűntettét. A tanúvallomásokból megállapítható, hogy bár a gyermekek nem voltak alultápláltak, mégis rendszeresen kértek és kaptak enni a szomszédoktól. A helyszíni szemlén készült fényképekből kitűnik, hogy a vádlott és házastársa, valamint a gyermekek által lakott lakás rendkívül elhanyagolt. Az ilyen mértékben rendetlen és piszkos lakás gyermekek nevelésére nem alkalmas környezet. A vádlott és néhai házastársa tehát a kiskorú gyermekek megfelelő testi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges körülményeket nem biztosították.

Általában a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására vonatkozó kötelesség rendszeres, sorozatos megszegése minősül összességében súlyos kötelesség-szegésnek. Ilyen például, ha a szülő a gyermek etetését, gondozását, tisztántartását rendszeresen elhanyagolja, stb. Bár a vádlott két különböző módon veszélyeztető magatartása önállóan is tényállásszerű magatartás, jelen esetben a bűncselekmény megvalósulása szempontjából, a kötelességszegések összességükben váltak igazán súlyossá. A kiskorú veszélyeztetésének elkövetési magatartása folyamatos jellegű volt. A kötelességszegések számára és eltérő jellegére tekintet nélkül - a két gyermekkori sértettre tekintettel - 2 rb. bűncselekmény valósult meg.

Nem fogadható el a vádlottnak az a védekezése, mely szerint ő a kiskorú gyermekek részére minden szükséges körülményt megteremtett, az anyagi feltételeket is biztosította, a gyermekek elhanyagoltsága kizárólag elhunyt felesége magatartására vezethető vissza. Együtt élő szülők esetében a törvényi tényállásban jelzett kötelességek mindkét szülőt külön-külön terhelik. Így a vádlottnak abban az esetben, ha házastársa a gyermekek ellátását, nevelését elmulasztja, önállóan is kötelessége lett volna a megfelelő életkörülményeket biztosítani. Tény, hogy a vádlott és elhunyt házastársa rendkívül szerény anyagi körülmények között éltek. A szegénységből azonban nem következik az, hogy a ház körül, a lakásban nem tartanak rendet, a gyerekek koszosak. A higiénia alapvető szabályainak betartása, a tisztaság és rend általánosan elvárható követelményeinek teljesítése nem pénzkérdés. Kiskorú gyermekeket nevelő szülőknek ezeket a feladatokat el kell látni.

A vádlott és védője az elsőfokú bíróság törvényes mérlegeléssel megállapított tényállását támadta a minősítés, illetve a felmentésre irányuló részében is, mely a másodfokú eljárásban nem vezethetett eredményre.

A megyei bíróság a helyesen megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményének minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás alapján helyesen következtetett a vádlott elkövetéskori tudat tartamára. A mellkasra irányuló nagy erejű szúrásból megalapozottan vont le következtetést arra, hogy a vádlott tudata nem csupán átfogta a halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségét, de egyenesen kívánta is a sértett halálának bekövetkezését. Erre figyelemmel nincs mód a vádlott élet elleni cselekményének eltérő minősítésére.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel és azokat a súlyuknak megfelelően értékelte. A másodfokú bíróság kiemeli azt, hogy a vádlott esetében a speciális bűnismétlés az emberölés tekintetében meghatározó jelentőséggel bír a büntetés kiszabása során. A vádlott második ízben követett el ittas állapotban emberölést. Az a körülmény, hogy a korábbi emberölés miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetés kitöltése és jelen cselekmény elkövetése között csupán kisebb súlyú bűncselekmények elkövetése miatt volt büntetve, nem enyhítő, hanem súlyosító körülmény. A vádlott esetében a korábban vele szemben alkalmazott büntetések nem érték el a kellő célt, a vele szemben kiszabott 9 év szabadságvesztés-büntetés letöltése után ismételten embert ölt. Mindezekre figyelemmel a vádlottal szemben a halmazati szabályok alkalmazásával meghatározott, hosszabb tartamú szabadságvesztés-büntetés szükséges és indokolt.

Az elsőfokú bíróság az anyagi és eljárási szabályoknak megfelelően szüntette meg a vádlott szülői felügyeleti jogát két kiskorú gyermeke vonatkozásában. A vádlott részben a gyermekek édesanyja sérelmére, részben pedig a gyermekek sérelmére

is súlyos bűncselekményeket követett el. Őt a bíróság hosszabb tartamú szabadságvesztés-büntetésre ítélte, ezért a szülői felügyeleti jog megszüntetésének minden feltétele adott, arról az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbviteli bíróság a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be.74.§ (3) bekezdése és a 338.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült kirendelt védői díj a vádlott személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad.

P é c s, 2007. november 6.

.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 7.B.429/2006/42. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.166/2007/4. számú végzésével 2007. november 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő